

Успіх спілкування забезпечується умінням поліцейського взяти отриману інформацію до уваги та використати її для вирішення професійних завдань.

Професійне спілкування працівника поліції – це різновид взаємодії людей, змістом якого є пізнання, обмін інформацією та вплив учасників комунікативного процесу один на одного з метою вирішення певних завдань.

Професійне спілкування поліцейського з об'єктом службової діяльності відбувається у вигляді діалогу. Дуже важливим для правоохоронця є вміння правильно задавати питання: Питання бувають: відкриті (спонукають на висловлення інформації); закриті (розраховані на відповідь «так» або «ні»); нейтральні (не стосуються справи і наслідків); дзеркальні (дозволяють виходити за межі смислового поля, що окреслено співбесідником, звертатися до першооснови думки); естафетні (випереджують висловлювання партнера, допомагаючи йому сказати більше); фокусуючі (примушують співбесідника замислитися щодо наслідків певних дій або рішень); питання, що заповнює мовчання (заповнення паузи або спрямування розмови в іншому напрямку); уточнюючі (спрямовані на уточнення раніше висловленої інформації); маніпулюючи (в завуальованій формі йде маніпулятивний вплив на людину) риторичні (не потребують відповіді)

Професійно важливими комунікативними якостями правоохоронця є товариськість, інформаційна та інтерактивна взаємодія з певними особами. Комунікативна діяльність працівника поліції потребує поваги до людей, тактовності, певної етики в поведінці, вміння адаптуватися до особливих умов спілкування, попереджати і вирішувати виникаючі стресові ситуації.

Отже, професійна діяльність працівника поліції потребує широкої комунікативності, яка полягає в отриманні інформації за допомогою спілкування, а саме, мовного контакту з оточуючими для вирішення оперативно службових завдань.

Одержано 17.04.2019

УДК 159.92

Марина Олександрівна МАЛЬКОВА,

курсант групи ФЗ-209 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент Доценко В. В.

СІМЕЙНІ ЦІННОСТІ КУРСАНТІВ ХНУВС: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Проблематика сім'ї і шлюбу розкривається в дослідженнях багатьох науковців (І. Головнева, А. Лидерс, Т. Титаренко, Н. Хлопоніна, Э. Эйдемиллер, В. Юстицкий), вивчено широке коло питань, пов'язаних з типологіями сімей, шлюбно-сімейними відносинами, як подружніми, так і дитячо-бадьківськими тощо. Однак, у науковій літературі недостатньо робіт, присвячених аналізу змін уявлень сучасної молоді щодо сімейного життя, особливо

про відмінностей в уявленнях про сімейне життя юнаків і дівчат які не мають досвіду подружнього життя.

Вибірку дослідження склали 74 курсанта другого курсу навчання факультету № 3 ХНУВС, які не мають досвіду подружнього життя (1 група дослідження – 30 курсантів дівчат; 2 група дослідження – 44 курсанти юнаки).

За допомогою опитувальника «Рольові очікування та домагання у шлюбі» ми визначили ієрархію сімейних цінностей курсантів. У дівчат визначено установку на емоційно-психотерапевтичну функцію шлюбу, на значимість зовнішнього вигляду майбутнього чоловіка і значимість його зовнішньої соціальної активності (професійної, громадської) для стабільності шлюбно-сімейних відносин. У юнаків діагностовано значущість батьківської функції сім'ї. Далі сімейні цінності дівчат і юнаків співпадають. Так, для хлопців також значима емоційно-психотерапевтична функція шлюбу та зовнішня соціальна активність заради стабільності сім'ї.

Загалом, дівчата цінують взаємну моральну і емоційну підтримку членів родини, орієнтуються на шлюб як середовище де можна відпочити і відновити втрачені ресурси. Також для дівчат важливо, щоб їх чоловік був зовнішньо привабливий, відкритий для нових контактів, комунікативний, а сім'я підтримувала зовнішню соціальну активність. Для юнаків найбільш важливо, щоб в сім'ї виконувались батьківські функції і члени родини підтримували один одного. Для юнаків сім'я – це фортеця де можна сховатися від стресів, розчарувань і відновити втрачені сили. Цінують юнаки та можливість реалізувати власні професійні інтереси.

Ієрархія сімейних цінностей у майбутніх правоохоронців має наступну структуру:

<i>Ранг</i>	<i>Дівчата</i>	<i>Юнаки</i>
1	емоційно-психотерапевтична	батьківсько-виховна
2	зовнішня привабливість	емоційно-психотерапевтична
3	соціальна активність	соціальна активність
4	батьківсько-виховна	зовнішня привабливість
5	господарчо-побутова	господарчо-побутова

Діагностовано певну узгодженість сімейних цінностей дівчат і юнаків за цінностями соціальної активності та господарчо-побутової функції сім'ї. Проте, у дівчат і юнаків існують розбіжності в уявленнях про батьківсько-виховну і емоційно-психотерапевтичну сфери життєдіяльності сім'ї.

Зауважимо, що узгодженість шлюбно-сімейних очікувань і домагань партнерів, відповідність одне одному двох планів сімейної самореалізації, збіг сімейних цінностей часом дуже різних людей становить суттєвий чинник

успішності шлюбу. Тому, ми продовжимо наше дослідження і більш детально розкриємо сформований у курсантів образ майбутньої дружини/чоловіка.

Одержано 25.04.2019

УДК 159.922.7

Дарина Олександрівна ШУТКО,

курсант групи Ф3-209 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент Харченко С. В.

ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНІХ

Процес розслідування за участю неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого або свідка особливо складний і вимагає спеціальних знань в галузі педагогіки, дитячої психології. Допит неповнолітніх має певну специфіку, обумовлену особливостями формування дитячої психіки. Загальні правила допиту неповнолітнього свідка (потерпілого) викладені в ст. 191, 280 КПК, ст. 176, 179 ЦПК; неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого – у ст. 425 КПК.

Вік, починаючи з якого неповнолітній може виступати на допиті як свідок або потерпілий, у кримінально-процесуальному законодавстві не визначено. Відомі приклади, коли діти віком 3–5 років повідомляли на допиті дані, які сприяли встановленню об'єктивної істини у справі. Разом з тим, дітей рекомендується допитувати тільки у крайніх випадках, щоб уникнути негативного впливу на їх психіку.

Зазначимо, що уміння будувати самостійний розповідь з'являється у дітей близько п'яти років. У цьому віці дитині легше що-небудь впізнати, ніж відтворити це самостійно. Діти цього віку погано розуміють причини подій, сприймають їх фрагментарно, доповнюють розповідь вигадками.

Діти дошкільного віку кмітливі, їх сприйняттю притаманна деталізація, при відтворенні події, що спостерігали, вони можуть зазначити факти, які дорослі не помітили. Але в цьому віці діти не мають достатньої здатності до послідовного логічного мислення й можуть давати лише нескладні відповіді на зрозумілі їм запитання.

Для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку характерними є наявність підвищеного навіювання та схильність фантазувати. Ці особливості необхідно враховувати у процесі допиту та при оцінці показань.

Підліткам притаманні імпульсивність, швидка зміна настрою, негативізм, тому вони можуть відмовитися від повідомлення необхідної слідчому інформації. Вважається, що по досягненню 14-річного віку особі стає очевидно суспільна небезпека таких злочинів, як вбивство, навмисне заподіяння тяжкого або середньої тяжкості шкоди здоров'ю, насильницькі дії сексуального характеру, розбій тощо. З цього віку неповнолітній, який скоїв злочин, підлягає притягненню до кримінальної відповідальності.